

Onze kinderen hebben TWEETWEE MAMA'S

Anouk (38) en Karin (49) hadden allebei een sterke kinderwens toen ze een relatie met elkaar aangingen. Dankzij donorinseminatie zijn ze inmiddels de trotse ouders van Pippa (8) en Jules (4). Maar hoe leg je uit dat je kind twee mama's heeft, maar geen papa?

Tekst: **Mieke van Os** - Fotografie: **Angeline Swinkels**

In een gezellig dorpje in Brabant woont een harmonieus gezin met twee kinderen, een hond, een kat en een cavia. Heel normaal, zou je denken. Alleen is dit geen gezin met een mama en een papa, maar een gezin met twee mama's.

Karin: "Ik was al achttientig toen ik uit de kast kwam. Ik had veel gewone vriendinnen en had wel eens iets met een man, maar nooit echt langdurige relaties. Ik had mezelf altijd gezien als iemand met mannen, tót er een vrouw verliefd werd op mij. Dan kom je voor de keuze te staan: laat je dat alleen maar gebeuren, of ga je er ook echt helemaal voor? Uiteindelijk heb ik acht jaar lang een relatie gehad met deze vrouw."

Ook Anouk kwam pas laat uit de kast. "Eigenlijk wist ik al vanaf mijn achttiende dat ik zo was, maar als je geen relatie aangaat, hoef je ook niet de keuze te maken of je zo wilt leven. Ik kon altijd nog denken dat ik niet zo was. Ik dacht: zolang ik niet verliefd ben, hoef ik het niet uit te leggen. Toen ik op mijn vijftiengste een relatie kreeg met een vrouw, heb ik het mijn familie en vrienden verteld."

Zowel voor Karin als voor Anouk was het alsof ze hun hele zelfbeeld moesten omgooien op het moment dat ze zelf erkenden dat ze lesbisch waren. Zelfs nu ze al jaren samen zijn, beleven ze nog bijna elke dag opnieuw hun *coming out*.

Anouk: "We krijgen vaak vragen hoe het nu precies zit. Dan leggen we uit dat Karin de biologische moeder is van Pippa en ik van Jules. Maar we voelen ons allebei moeder van beide kinderen. Het is voor ons niet belangrijk wie uit welke buik kwam."

Karin: “Er doen zich bijna dagelijks situaties voor waarin je denkt: zal ik het meteen vertellen of pas later? Op de tennisclub uitleggen dat je tennispartner ook je levenspartner is. Antwoord geven op de vraag: ‘Wat doet jouw man?’ En dat zijn nog maar twee voorbeelden. En nu we kinderen hebben, is dat alleen maar meer geworden.”

KINDERWENS

Anouk en Karin leerden elkaar twaalf jaar geleden kennen via een chatsite voor lesbische vrouwen. “De klik was er eigenlijk meteen al, maar ik dacht wel: wat een oude vrouw!” vertelt Anouk lachend. Ook Karin had haar bedenkingen bij het leeftijdsverschil, maar toch volgde er al snel een ontmoeting. “Anouk deed de voordeur open en ik dacht meteen: wow. Gelukkig was dat wederzijds.” Anderhalf jaar lang pendelde Karin in de weekends op en neer. “Ik had altijd mijn hele auto volgeladen met leuke dingen, zoals rollerskates en tenniserackets et cetera, zodat we vooral alle leuke dingen konden gaan doen waar we dat weekend zin in hadden.” Al tijdens hun eerste vakantie lagen Anouk en Karin in hun tentje te praten over hun toekomst. “Het was zo’n piepklein tentje voor twee personen”, vertelt Anouk. “Half voor de grap zei ik tegen Karin: ‘Tussen ons in past nog precies baby Pippa.’ Daar reageerde Karin heel serieus op.” Karin: “Ik had al langer een grote kinderwens en wilde daar niet luchtig of grappig over doen. Ik wilde het meteen serieus bespreken.” Ook Anouk bleek een kinderwens te hebben. “Ik snapte wel waarom Karin er zo serieus over deed. Ik had voor mijn gevoel nog alle tijd van de wereld, maar voor Karin begon de tijd te dringen.” Na die vakantie won Karin informatie in over donorinseminatie. “Dan bel je verschillende klinieken met de vraag: ‘Wij zijn een lesbisch stel en wij willen kinderen.’ En dan krijg je meteen het deksel op je neus. Het meest extreme antwoord was: ‘U denkt toch zeker niet dat dit zaad voor iedereen bestemd is?’ De meeste klinieken willen alleen heterostellen behandelen. Uiteindelijk vond ik een kliniek waar we wel terecht konden.” Ze besloten samen dat het ’t beste was als Karin zwanger zou raken. Anouk: “In verband met Karins leeftijd lag het voor de hand dat zij ons eerste kind zou dragen. Ik had wel een grote kinderwens, maar hoefde daarvoor niet per se zelf zwanger te zijn. Die twee dingen stonden voor mij los van elkaar. En eigenlijk leek het me ook wel eng om zwanger te zijn en te bevallen.”

De keuze voor een bepaalde donor was snel gemaakt. “Eigenlijk valt er niet veel te kiezen”, lacht Karin. “Het zijn geen Amerikaanse taferelen waarbij je een lijst met donors krijgt voorgelegd om uit te kiezen. Integendeel, de keuze was zeer beperkt. Dat komt omdat donors tegenwoordig niet meer anoniem kunnen doneren. Er wordt voor de kinderen een dossier aangelegd, zodat zij later, indien gewenst, te weten kunnen komen wie de donor is geweest. Daarom zijn er tegenwoordig beduidend minder donors.”

PIPPA EN JULES

Na enkele jaren en een aantal mislukte behandelingen raakte Karin zwanger door middel van ivf. “Ik begon al wanhopig te worden, want ik was toen al veertig jaar. Maar de gynaecoloog wist zeker dat mijn leeftijd geen problemen zou opleveren. Dat wekte wel veel vertrouwen.” De blijdschap om de geboorte van dochter Pippa was groot. “Wij liepen over van liefde voor dit kind”, vertelt Karin. “Ze werd gewoon gesmoord door onze liefde.” Omdat Karin en Anouk al wisten dat ze Pippa niet als enig kind wilden laten opgroeien, werd al een halfjaar na haar geboorte besloten om aan een tweede kind te beginnen. Anouk: “Nu lag het voor de hand dat ik zwanger zou worden, want Karin was inmiddels al eenenveertig jaar.” Ze kozen voor dezelfde zaaddonor. “We vonden het belangrijk dat Pippa en ons tweede kind aan elkaar verwant zouden zijn”, vertelt Karin. “Bovendien zouden wij dan door hun verwantschap ook een grotere verwantschap met elkaar voelen.” “Maar we deden het ook voor de kinderen zelf”, vult Anouk aan. “Zij zouden dan later maar met één dossier te maken krijgen. Stel je voor dat een van de kinderen wel contact zou kunnen krijgen met de donor en de ander niet!” Er was wel een probleempje met de donor. Er zat nog wel zaad van hem in de vriezer, maar de donor doneerde op dat moment niet meer. Net zoals bij Karin liep ook de bevruchting bij Anouk niet van een leien dakje. “Na verschillende pogingen kregen we van de kliniek te horen dat het zaad op was. Toen stonden we voor de keuze: stoppen of een andere donor nemen. Dat wilden we eigenlijk allebei niet.” De behandelend arts vond ook dat ze moesten proberen om met dezelfde donor verder te gaan. “Wat die man allemaal voor ons gedaan heeft”, vertelt Anouk. “Hij heeft de donor gebeld en hem het verhaal uitgelegd - dat wij al een kind van hem hadden en heel graag een tweede kind van dezelfde donor wilden. De donor was inmiddels verhuisd, maar is toch naar de kliniek gekomen om speciaal voor ons nog een keer zaad te doneren. Dat vonden we geweldig.” Anouk raakte zwanger en vier jaar na de geboorte van Pippa werd zoon Jules geboren. De reacties van de mensen in hun omgeving liepen erg uiteen, net als bij de ge-

boorte van Pippa. “We kregen positieve reacties, maar er waren ook mensen die helemaal niet reageerden. Die wisten niet hoe ze hiermee om moesten gaan”, vertelt Karin. “Een van de leukste reacties kwam van mijn oom, die toen toch al in de tachtig was. Mijn vader vertelde hem dat Jules was geboren en die oom vroeg meteen wie van ons tweeën er nu bevallen was.” Ook juridisch moest er veel geregeld worden. “Volgens de wet kan een kind geen ouders van hetzelfde geslacht hebben”, vertelt Anouk. “Ik was natuurlijk bij Karins bevalling geweest, dus ik kon Pippa wel aangeven bij de burgerlijke stand, maar als vader wordt dan *Onbekend* genoteerd. De enige mogelijkheid is dan om het kind van je partner te adopteren.” Om die reden zijn Karin en Anouk ook getrouwd voordat Pippa werd geboren. De adoptie van Pippa door Anouk verliep daarna redelijk snel, maar Karin wilde graag als ‘meemoeder’ geregistreerd worden bij de burgerlijke stand. “Er was al bijna een wet aangenomen waarmee ‘meemoeders’ als vader in de burgerlijke stand kunnen worden opgenomen. Maar helaas is dat door allerlei politieke ontwikkelingen nog steeds niet van de grond gekomen”, vertelt Karin. “We blijven hopen dat deze wet erdoor komt, zodat homo-ouders ook echt wettelijk gelijk worden gesteld met hetero-ouders.”

BOEK

De kinderen gaan inmiddels naar school en nog bijna dagelijks worden er vragen gesteld. “Op het kinderdagverblijf vroegen ze geregeld hoe het ook alweer zat. Dan leg je uit dat Karin de biologische moeder is van Pippa en dat ik de biologische moeder van Jules ben”, vertelt Anouk. “Maar ze vergeten het ook weer meteen.” Anouk en Karin vinden het zelf ook niet belangrijk. “Wij voelen ons allebei moeder van beide kinderen. Het is voor ons niet belangrijk wie uit welke buik kwam”, zegt Anouk. “Sterker nog, Jules zegt altijd dat hij uit mijn buik had willen komen, want hij hangt enorm aan mij”, vult Karin aan. “Pippa en Jules doen er zelf heel laconiek over.

Karin: ‘We hopen dat er een wet komt waardoor homo-ouders gelijk worden gesteld met hetero-ouders’

Van de kinderen op school komt vaak de reactie: ‘Ik zou willen dat ik twee mama’s had.’ Laatst zei een neefje tegen Jules: ‘Mijn papa heeft een echte tractor.’ Waarop Jules reageerde: ‘Wij hebben geen tractor én geen papa.’ Issue afgedaan!” Toch worden Anouk en Karin ook bijna dagelijks geconfronteerd met het feit dat zij geen ‘normaal’ gezin vormen. “Vandaag kwam Jules uit school met een briefje”, vertelt Anouk. “Het is handgeschreven en gericht aan *de papa en mama van Jules*. Waarschijnlijk is het geschreven door een stagiaire, maar dan nog vind ik dat de school daar zorgvuldiger mee zou moeten omgaan.”

Verder werd er op school gelukkig wel heel positief gereageerd. “Toen we Pippa gingen inschrijven, was ik zwanger van Jules”, vertelt Anouk. “We hebben maar meteen uitgelegd hoe het zat met ons en gevraagd of kinderen

van homostellen wel welkom waren. Ze zeiden meteen dat weigeren helemaal niet aan de orde was, dat dat allang achterhaald was. Daar waren we wel heel blij mee, want je wilt toch dat je kinderen echt welkom zijn op school.”

Pippa en Jules weten allebei dat ze verwekt zijn met zaad van een donor. “Maar dat komt helemaal niet binnen”, vertelt Karin. “Daar zijn ze helemaal niet mee bezig.”

“Pippa reageert er al helemaal niet op”, vertelt Anouk. “Soms vragen andere kinderen: ‘Waar is jouw vader?’ Dan verzucht ze: ‘Ik heb helemaal geen vader, ik heb twee moeders, dat zie je toch?’ En dan speelt ze weer verder.”

“Jules is natuurlijk nog veel jonger”, vult Karin aan. “Hij heeft zijn verhaal pas weer aangepast. Hij heeft een vader en die was ridder. Maar die is nu dood, want hij heeft een zwaard in zijn hart gekregen toen hij vocht met een draak. Dan leggen wij hem uit dat hij geen vader heeft en dan zegt hij: ‘Ja, dat wéét ik.’ En zo verandert hij zijn versie van het verhaal geregeld. Dat zijn fantasieën.”

Karin en Anouk vatten de reacties van andere mensen bijna altijd positief op. “We weten dat we

nog steeds een minderheid zijn”, zegt Anouk.

“Je kunt boos worden om sommige reacties, maar meestal denken we: laat maar. We zijn eraan gewend dat we veel moeten uitleggen.”

Karin: “Wat ik wel eens vervelend vind, is als iemand zegt: ‘Je wordt tegenwoordig toch niet meer gediscrimineerd?’ Maar dat gebeurt natuurlijk nog steeds. Ze vinden het dan raar dat wij bijvoorbeeld naar de Gay Pride gaan. Maar het is nog steeds zo dat wij buiten de norm vallen en aan iedereen tekst en uitleg moeten geven.”

Om die reden hebben Karin en Anouk ook een boek uitgegeven: *Pippa zoekt een pappa*. Anouk: “Bij de geboorte van Pippa kregen wij van een vriendin een zelfgemaakt boekje met tekstjes en plaatjes van Pippa. Dat heeft jaren in de kast gelegen, tot ik op een dag het idee kreeg om het als echt boek uit te geven. Ik belde die vriendin en heb het met haar overlegd. Dan volgt er een hoop werk. Je moet een illustrator zoeken, een drukker enzovoort. Maar een maand later lag het boek in de winkels.”

Het is een mooi boek geworden, met teksten van Linda Amendt en prachtige illustraties van Jan Liefvering. De boekpresentatie werd heel druk bezocht, vooral door ouders die in dezelfde situatie zaten, maar ook door familie en vrienden.

Anouk: “Het verhaal gaat over een droom van Pippa, waarin zij op zoek gaat naar een vader. Ik zal het einde van het verhaal niet verklappen, maar het is wel een *happy end*. Eigenlijk was de doelgroep: kinderen van homostellen. Maar bij nader inzien hebben we de doelgroep moeten bijstellen.

Kinderen van homostellen vinden het een geweldig boek, maar zij weten al hoe het zit met twee mama's of twee papa's. Het boek wordt vooral gekocht door hetero-ouders, om aan hun kinderen te laten zien dat er ook nog andere gezinsvormen zijn.”

Karin: “We hebben het boek natuurlijk ook aan de school van Pippa en Jules aangeboden en daar wordt het ook voorgelezen. Het boek is ook voor andere ouders een opening geweest om met ons te praten en om uitleg te vragen. Het is in die zin ook een taboedoorbrekend boek.”

Karin en Anouk hebben voor grote keuzes gestaan in hun leven. Ze hebben hindernissen genomen en taboes doorbroken. Maar het resultaat is datgene waar ze ooit van droomden: een liefdevol gezin met twee prachtige kinderen. ■

Wil je reageren op dit verhaal? Mail o.v.v. '1321 Anouk en Karin' naar redactie@mijngeheim.nl. Je kunt ook je eigen verhaal vertellen op www.mijngeheim.nl.

Lezeressenactie

Win het boek
Pippa zoekt een pappa

Mijn Geheim mag 5 exemplaren weggeven van dit prentenboek van Linda Amendt en Jan Liefvering.

Wil je daar kans op maken?

Mail dan vóór 29 oktober 2013 naar acties@mijngeheim.nl.

Vermeld in de onderwerpregel 'MG1321 Pippa'.

Vergeet ook niet je adresgegevens te vermelden in de mail.

Het boek is ook te bestellen via de website van Anouk en Karin: www.2mamas.nl.